

Suvestinė redakcija nuo 2010-10-15 iki 2023-12-31

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2003, Nr. [81-3711](#), i. k. 1032330ISAK003D-263

Nauja redakcija nuo 2010-10-15:

Nr. [3D-903](#), 2010-10-08, Žin. 2010, Nr. 122-6214 (2010-10-14), i. k. 1102330ISAK003D-903

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO
MINISTRAS**

ĮSAKYMAS

**DĖL AUGALO PASO IŠDAVIMO IR KEITIMO REIKALAVIMŲ APRAŠO,
FITOSANITARINIŲ TIKRINIMŲ, SIEKiant LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORIJĄ
AR JOS DALĮ PRIPAŽINTI SAUGOMA ZONA, ATLIKIMO REIKALAVIMŲ APRAŠO
IR TAM TIKRŲ AUGALŲ, AUGALINIŲ PRODUKTŲ IR SU JAIS SUSIJUSIŲ OBJEKTŲ
VEŽIMO SAUGOMA ZONA REIKALAVIMŲ APRAŠO PATVIRTINIMO**

2003 m. birželio 30 d. Nr. 3D-263
Vilnius

Vadovaujantis 1992 m. gruodžio 3 d. Komisijos direktyva 92/105/EEB, nustatančia augalų pasų, reikalingų tam tikrų augalų, augalinių produktų ar kitų objektų judėjimui Bendrijoje, standartizavimo laipsnį, išsamią tokių augalų pasų išdavimo tvarką ir jų keitimo sąlygas (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 13 tomas, p. 333), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2005 m. kovo 2 d. Komisijos direktyva 2005/17/EB (OL 2005 L 57, p. 23), 2000 m. gegužės 8 d. Tarybos direktyva 2000/29/EB dėl apsaugos nuo augalams ir augaliniams produktams kenksmingų organizmų įvežimo į Bendriją ir išplitimo joje priemonių (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 29 tomas, p. 258) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2010 m. sausio 8 d. Komisijos direktyva 2010/1/ES (OL 2010 L 7, p. 17), 1993 m. birželio 24 d. Komisijos direktyva 93/51/EEB, nustatančia tam tikrų augalų, augalinių produktų ar kitų objektų judėjimo per saugomas zonas, ir tokių augalų, augalinių produktų ar kitų objektų, kilusių ir judančių toje saugomoje zonoje, judėjimo taisyklės, (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 14 tomas, p. 400),

t v i r t i n u pridedamus:

1. Augalo paso išdavimo ir keitimo reikalavimų aprašą;
2. Fitosanitarinių tikrinimų, siekiant Lietuvos Respublikos teritoriją ar jos dalį pripažinti saugoma zona, atlikimo reikalavimų aprašą;
3. Tam tikrų augalų, augalinių produktų ir su jais susijusių objektų vežimo saugoma zona reikalavimų aprašą.

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

JERONIMAS KRAUJELIS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio
ministro 2003 m. birželio 30 d.

įsakymu Nr. 3D-263

(Lietuvos Respublikos žemės ūkio
ministro 2010 m. spalio 8 d.

įsakymo Nr. 3D-903 redakcija)

AUGALO PASO IŠDAVIMO IR KEITIMO REIKALAVIMŲ APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Augalo paso išdavimo ir keitimo reikalavimų aprašas (toliau – reikalavimų aprašas) parengtas įgyvendinant 1992 m. gruodžio 3 d. Komisijos direktyvą 92/105/EEB, nustatančią augalų pasų, reikalingų tam tikrų augalų, augalinių produktų ar kitų objektų judėjimui Bendrijoje, standartizavimo laipsnį, išsamią tokių augalų pasų išdavimo tvarką ir jų keitimo sąlygas (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 13 tomas, p. 333), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2005 m. kovo 2 d. Komisijos direktyva 2005/17/EB (OL 2005 L 57, p. 23), 2000 m. gegužės 8 d. Tarybos direktyvą 2000/29/EB dėl apsaugos nuo augalams ir augaliniams produktams kenksmingų organizmų įvežimo į Bendriją ir išplitimo joje priemonių (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 29 tomas, p. 258) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2010 m. sausio 8 d. Komisijos direktyva 2010/1/ES (OL 2010 L 7, p. 17).

2. Šio reikalavimų aprašo tikslas – nustatyti augalo paso išdavimo ir keitimo tvarką augalams, augaliniams produktams ir su jais susijusiems objektams, išvardytiems Augalų, augalinių produktų ir kitų objektų, kuriems, prieš leidžiant juos įvežti į Europos Sąjungą ir Lietuvos Respubliką, turi būti atliktas augalų sveikatingumo patikrinimas (gamybos vietoje, jei jie kilę Europos Sąjungoje ar Lietuvos Respublikoje, prieš pradedant juos gabenti Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teritorijoje, ir kilmės šalyje arba siuntėjo šalyje, jei jie kilę ne Europos Sąjungoje ar Lietuvos Respublikoje), sąraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. 3D-264 (Žin., 2003, Nr. 81-3712; 2009, Nr. [34-1319](#)).

3. Augalų pasą parengia pagal šio reikalavimų aprašo 2 skyriaus nuostatas, spausdina, išduoda, saugo ir keičia Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – tarnyba). Išduoti augalo pasą leidžiama fiziniams ir juridiniams asmenims (toliau – asmenys), turintiems rašytinį tarnybos leidimą, išskyrus atvejus, kai asmenys į saugomą zoną įveža ir ja veža augalus, augalinius produktus ir su jais susijusius objektus, kuriems pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus yra reikalingas augalo pasas.

4. Šiame reikalavimų apraše vartojamos sąvokos:

Augalo pasas – oficialus dokumentas, kuriuo patvirtinama, kad laikomasi teisės aktų nuostatų, susijusių su augalų sveikatos standartais ir specialiais reikalavimais, vienodas visoje Europos Sąjungoje, nepriklausomai nuo augalinės produkcijos rūšies, išduotas Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos arba turinčių rašytinį tarnybos leidimą asmenų.

Saugoma zona – Europos Sąjungoje esanti teritorija, kurioje:

1) nėra aptiktas ar paplitęs vienas ar daugiau kenksmingųjų organizmų, rastų vienoje ar daugiau Europos Sąjungos vietų, nors čia yra palankios sąlygos jiems plisti ir vystytis;

2) esant palankioms ekologinėms sąlygoms, kai kuriose augalų rūšyse gali pradėti vystytis tam tikri kenksmingieji organizmai, nors jie nėra būdingi Europos Sąjungai arba joje nėra aptikti.

Kitos šiame reikalavimų apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos fitosanitarijos įstatyme (Žin., 1999, Nr. [113-3285](#); 2010, Nr. 12-559).

II. AUGALO PASO REIKALAVIMAI

5. Augalo pasą turi sudaryti etiketė ir lydimasis dokumentas, kuriuose pateikiama šio reikalavimų aprašo 8 punkte nurodyta informacija. Leidžiama naudoti lipnias etiketes. Lydimasis dokumentas nebūtinai, jeigu etiketėje yra pateikta visa šio reikalavimų aprašo 8 punkte nurodyta informacija.

6. Tais atvejais, kai augalo pasą sudaro etiketė ir lydimasis dokumentas:

6.1. etiketėje privaloma pateikti informaciją, nurodytą šio reikalavimų aprašo 8.1–8.5 punktuose;

6.2. lydimajame dokumente privaloma pateikti visą šio reikalavimų aprašo 8 punkte nurodytą informaciją;

6.3. lydimajame dokumente leidžiama nurodyti kitą svarbią augalų, augalinių produktų ir su jais susijusių objektų ženklinimo informaciją. Ši informacija turi būti aiškiai atskirta nuo šio reikalavimų aprašo 8 punkte nurodytos informacijos (pavyzdžiui, rašoma po brūkšnio).

7. Šio reikalavimų aprašo 8 punkte nurodyta informacija turi būti rašoma viena iš oficialių Europos Sąjungos kalbų.

8. Augalo pase turi būti nurodyta ši informacija:

8.1. „EB – augalo pasas“;

8.2. Lietuvos Respublikos kodas „LT“;

8.3. tarnybos skiriamasis kodas „VAT“;

8.4. registracijos Lietuvos Respublikos fitosanitariniame registre identifikavimo kodas;

8.5. augalų, augalinių produktų ir su jais susijusių objektų paruošimo savaitės, serijos numeris arba siuntos numeris;

8.6. augalų, augalinių produktų ir su jais susijusių objektų botaninis pavadinimas;

8.7. augalų, augalinių produktų ir su jais susijusių objektų kiekis;

8.8. skiriamasis ženklas „ZP“ (lot. *zona protecta*). Jeigu augalai, augaliniai produktai ir su jais susiję objektai yra įvežami į saugomą zoną ir (arba) ja vežami, augalo pase nurodomas saugomos zonos ar saugomų zonų pavadinimas ar skiriamasis kodas (-ai);

8.9. skiriamasis ženklas „RP“ (angl. *replacement passport*). Jeigu augalo pasas yra keičiamas, prie jo pateikiama šio reikalavimų aprašo 8.4 punkte nurodyta informacija, kuri leidžia nustatyti keičiamą augalo pasą išdavusį asmenį, ar kita informacija, leidžianti nustatyti augalo pasą išdavusią įstaigą, augintojo registracijos fitosanitariniame registre numerį ar importuotoją;

8.10. jei augalai, augaliniai produktai ir su jais susiję objektai, išauginti ar pagaminti ne Europos Sąjungos valstybėse, augalo pase nurodoma kilmės šalis ar šalies siuntėjos pavadinimas.

9. *Solanum tuberosum* L. stiebagumbiai, skirti sodinti, turi atitikti Specialiųjų reikalavimų, kuriuos Europos Sąjungos valstybės narės ir Lietuvos Respublika turi nustatyti augalams, augaliniams produktams ir kitiems objektams, juos įvežant į visas Europos Sąjungos valstybes nares ir Lietuvos Respubliką bei jose gabenant, ir specialiųjų reikalavimų dėl augalų, augalinių produktų ir kitų objektų įvežimo į kai kurias saugomas zonas ir gabenimo jose, kuriuos nustato visos Europos Sąjungos valstybės narės ir Lietuvos Respublika, sąrašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. 3D-264 (Žin., 2003, Nr. 81-3712; 2009, Nr. [34-1319](#)), 109 punkto nuostatas. Vietoj augalo paso leidžiama naudoti etiketę, nurodytą Privalomųjų rinkai tiekiamų sėklinių bulvių reikalavimų apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. 215 (Žin., 2000, Nr. [56-1673](#); 2010, Nr. [91-4826](#)). Etiketėje turi būti nurodyta, kad bulvių stiebagumbiai yra tarnybos patikrinti ir atitinka Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus fitosanitarjos reikalavimus. *Solanum tuberosum* L. stiebagumbių, įvežamų ar vežamų saugoma zona, atitiktis fitosanitarijos reikalavimams turi būti pažymėta etiketėje ar lydimajame dokumente.

10. *Helianthus annuus* L. sėklos turi atitikti Specialiųjų reikalavimų, kuriuos Europos Sąjungos valstybės narės ir Lietuvos Respublika turi nustatyti augalams, augaliniams produktams ir

kitiems objektams, juos įvežant į visas Europos Sąjungos valstybes nares ir Lietuvos Respubliką bei jose gabenant, ir specialiųjų reikalavimų dėl augalų, augalinių produktų ir kitų objektų įvežimo į kai kurias saugomas zonas ir gabenimo jose, kuriuos nustato visos Europos Sąjungos valstybės narės ir Lietuvos Respublika, sąrašo 124 punkto nuostatas. Vietoj augalo paso leidžiama naudoti etiketę, atitinkančią Privalomųjų aliejinių ir pluoštinių augalų sėklos kokybės reikalavimų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 381 (Žin., 2001, Nr. [4-107](#); 2010, Nr. [96-4994](#)) reikalavimus, jei tarnyba yra nustačiusi *Helianthus annuus* L. sėklų atitiktį fitosanitarijos reikalavimams. Atitiktis fitosanitarijos reikalavimams turi būti pažymėta etiketėje.

11. *Lycopersicon lycopersicum* (L.) Karsten ex Farw. ir *Phaseolus* L. sėklos turi atitikti Specialiųjų reikalavimų, kuriuos Europos Sąjungos valstybės narės ir Lietuvos Respublika turi nustatyti augalams, augaliniams produktams ir kitiems objektams, juos įvežant į visas Europos Sąjungos valstybes nares ir Lietuvos Respubliką bei jose gabenant, ir specialiųjų reikalavimų dėl augalų, augalinių produktų ir kitų objektų įvežimo į kai kurias saugomas zonas ir gabenimo jose, kuriuos nustato visos Europos Sąjungos valstybės narės ir Lietuvos Respublika, sąrašo 126 ir 129 punktų nuostatas. Vietoj augalo paso leidžiama naudoti etiketę, atitinkančią Privalomųjų rinkai tiekiamos daržovių sėklos kokybės reikalavimų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2001 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. 224 (Žin., 2001, Nr. [58-2110](#); 2010, Nr. [87-4612](#)), reikalavimus ir tarnyba yra nustačiusi nurodytųjų sėklų atitiktį fitosanitarijos reikalavimams. Atitiktis fitosanitarijos reikalavimams turi būti pažymėta etiketėje.

12. *Medicago sativa* L. sėklos turi atitikti Specialiųjų reikalavimų, kuriuos Europos Sąjungos valstybės narės ir Lietuvos Respublika turi nustatyti augalams, augaliniams produktams ir kitiems objektams, juos įvežant į visas Europos Sąjungos valstybes nares ir Lietuvos Respubliką bei jose gabenant, ir specialiųjų reikalavimų dėl augalų, augalinių produktų ir kitų objektų įvežimo į kai kurias saugomas zonas ir gabenimo jose, kuriuos nustato visos Europos Sąjungos valstybės narės ir Lietuvos Respublika, sąrašo 127 ir 128 punktų nuostatas. Vietoj augalo paso leidžiama naudoti etiketę, atitinkančią Privalomųjų rinkai tiekiamos pašarinių augalų sėklos kokybės reikalavimų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 382 (Žin., 2001, Nr. [5-145](#); 2010, Nr. [91-4827](#)), reikalavimus ir tarnyba yra nustačiusi nurodytųjų sėklų atitiktį fitosanitarijos reikalavimams. Atitiktis fitosanitarijos reikalavimams turi būti pažymėta etiketėje.

III. AUGALO PASO IŠDAVIMO IR KEITIMO REIKALAVIMAI

13. Asmenims, kurie kreipėsi į tarnybą dėl augalo paso išdavimo ar keitimo, augalo pasas išduodamas ar keičiamas, jei augalai, augaliniai produktai ir su jais susiję objektai atitinka jiems Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus fitosanitarijos reikalavimus.

14. Tais atvejais, kai asmenys siekia įvežti į saugomą zoną ar ją vežti augalus, augalinius produktus ir su jais susijusius objektus, privalo kreiptis į tarnybą dėl augalo paso išdavimo.

15. Tarnybos pareigūnai privalo patikrinti, ar augalai, augaliniai produktai ir su jais susiję objektai, kuriuos asmenys siekia įvežti į saugomą zoną ar ją vežti, atitinka Lietuvos Respublikos teisės aktais nustatytus reikalavimus.

16. Informacija augalo pase turi būti rašoma didžiosiomis spausdintomis raidėmis. Botaninis augalų, augalinių produktų ir su jais susijusių objektų pavadinimas turi būti rašomas lotynų kalba. Augalo pasas negalioja, jeigu jame yra tarnybos ar turinčių rašytinį tarnybos leidimą asmenų nepatvirtintų ištaisymų ar ištrynimų.

17. Tarnybos pareigūnai privalo užtikrinti, kad, tais atvejais, kai augalai, augaliniai produktai ir su jais susiję objektai atitinka saugomai zonai (-oms) keliamus reikalavimus, augalo pase po skiriamą ženklo „ZP“ būtų nurodytas saugomos zonos (-ų) pavadinimas (-ai), žymintis, kad minėtasis augalo pasas galioja saugomai zonai.

18. Jeigu augalo pasas išduodamas augalams, augaliniams produktams ir su jais susijusiems objektams, kurie buvo išauginti ne Europos Sąjungos valstybėse, augalo pase privalo būti nurodyta augalų, augalinių produktų ir su jais susijusių objektų kilmės šalis ar šalies siuntėjos pavadinimas.

19. Jeigu augalo pasas turi būti keičiamas, augalo pase po skiriamojo ženklo „RP“ turi būti nurodytas pirminio augintojo ar importuotojo registracijos fitosanitariniame registre numeris. Keičiamas augalo pasas turi būti saugomas ne trumpiau kaip vienerius metus. Kai augalo pasą sudaro etiketė ir lydimasis dokumentas, leidžiama saugoti tik lydimąjį dokumentą. Kai nėra lydimąjo dokumento, būtina saugoti etiketę, išskyrus atvejus, kai jos negalima nuimti nuo augalų, augalinių produktų ir su jais susijusių objektų pakuotės dėl fizinių pritvirtinimo ypatumų. Tokiu atveju tarnyba ar asmuo privalo etiketės nuorašą saugoti ne trumpiau kaip vienerius metus.

20. Augalo pasas, atitinkantis šio reikalavimo aprašo 2 skyriaus reikalavimus, turi būti pridėtas prie augalų, augalinių produktų ir su jais susijusių objektų, jų pakuotės ar pritvirtintas prie transporto priemonės, kuria jie vežami.

21. Etiketė turi būti pritvirtinta prie augalų, augalinių produktų ir su jais susijusių objektų pakuotės ar transporto priemonių tokiu būdu, kad ji negalėtų būti pakartotinai panaudota.

22. Jeigu tarnybos pareigūnai, atlikdami augalų, augalinių produktų ir su jais susijusių objektų fitosanitarinį tikrinimą, nustato neatitiktį fitosanitarijos reikalavimams, naudoja Lietuvos Respublikos teisės aktais nustatytas fitosanitarijos priemones.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23. Asmenys, pažeidę šio reikalavimų aprašo nuostatas, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio
ministro 2003 m. birželio 30 d.

įsakymu Nr. 3D-263

(Lietuvos Respublikos žemės ūkio
ministro 2010 m. spalio 8 d.

įsakymo Nr. 3D-903 redakcija)

**FITOSANITARINIŲ TIKRINIMŲ, SIEKIANČIŲ LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORIJĄ
AR JOS DALĮ PRIPAŽINTI SAUGOMA ZONA, ATLIKIMO REIKALAVIMŲ APRAŠAS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Fitosanitarinių tikrinimų, siekiant Lietuvos Respublikos teritoriją ar jos dalį pripažinti saugoma zona, atlikimo reikalavimų aprašas (toliau – reikalavimų aprašas) parengtas įgyvendinant 1992 m. liepos 30 d. Komisijos direktyvą 92/70/EEB, nustatančią išsamias tyrimų, kurie turi būti atlikti siekiant pripažinti Bendrijos saugomas zonas, taisykles (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 13 tomas, p. 74), 2000 m. gegužės 8 d. Tarybos direktyvą 2000/29/EB dėl apsaugos priemonių nuo augalams ir augaliniams produktams kenksmingų organizmų įvežimo į Bendriją ir išplitimo joje priemonių (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 29 tomas, p. 258) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2010 m. sausio 8 d. Komisijos direktyva 2010/1/ES (OL 2010 L 7, p. 17).

2. Šio reikalavimų aprašo tikslas – nustatyti fitosanitarinių tikrinimų, siekiant Lietuvos Respublikos teritoriją ar jos dalį pripažinti saugoma zona nuo kai kurių augalams, augaliniams produktams ir su jais susijusių objektų kenksmingųjų organizmų (toliau – saugoma zona), atlikimo tvarką.

3. Šiame reikalavimų apraše vartojama sąvoka:

Saugoma zona – Europos Sąjungoje esanti teritorija, kurioje:

1) nėra aptiktas ar paplitęs vienas ar daugiau kenksmingųjų organizmų, rastų vienoje ar daugiau Europos Sąjungos vietų, nors čia yra palankios sąlygos jiems plisti ir vystytis;

2) esant palankioms ekologinėms sąlygoms, kai kuriose augalų rūšyse gali pradėti vystytis tam tikri kenksmingieji organizmai, nors jie nėra būdingi Europos Sąjungai arba joje nėra aptikti.

Kitos šiame reikalavimų apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos fitosanitarijos įstatyme (Žin., 1999, Nr. [113-3285](#); 2010, Nr. 12-559).

4. Fitosanitarinius tikrinimus, siekiant Lietuvos Respublikos teritoriją ar jos dalį pripažinti saugoma zona, atlieka Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – tarnyba).

**II. FITOSANITARINIŲ TIKRINIMŲ, SIEKIANČIŲ LIETUVOS RESPUBLIKOS
TERITORIJĄ AR JOS DALĮ PRIPAŽINTI SAUGOMA ZONA, ATLIKIMO
REIKALAVIMAI**

5. Siekiant Lietuvos Respublikos teritoriją ar jos dalį pripažinti saugoma zona, tarnybos direktorius tvirtina fitosanitarinių tikrinimų atlikimo programą, kurią sudaro kenksmingųjų organizmų biologinių, saugomos zonos agronominių ir aplinkos tyrimų, atliekamų tam tikrais analizės metodais, įskaitant auginimo terpės ir pasėlių tikrinimą, visuma. Esant būtinybei, atliekama laboratorinė ekspertizė. Fitosanitarinių tikrinimų rezultatai turi būti dokumentuojami.

6. Fitosanitarinius tikrinimus, nurodytus šio reikalavimų aprašo 5 punkte, tarnybos pareigūnai atlieka bent kartą per metus, siekiant nustatyti, ar yra kenksmingųjų organizmų, dėl kurių Lietuvos Respublikos teritoriją ar jos dalį prašoma pripažinti saugoma zona.

7. Tarnybos pareigūnai, atlikdami gyvūnų karalystės kenksmingųjų organizmų, išskyrus nematodų, kenkiančių miško augalams, augaliniams produktams ir su jais susijusiems objektams ir darančių žalą atvirame grunte auginamiems augalams, fitosanitarinį tikrinimą, nurodytą šio reikalavimų aprašo 5 punkte, vadovaujasi šiais kriterijais:

7.1. fitosanitarinį tikrinimą atlieka tam tikroje zonoje;

7.2. fitosanitarinį tikrinimą atlieka teritorijos aprašymo metodu: pagal sisteminės koordinatės visoje zonoje nustato stebėjimo punktus ir registruoja šiuos stebėjimo punktų parametrus: numerį, platumos ir ilgumos koordinatės, topografiją. Jei reikia, tarnybos pareigūnai pažymi stebėjimo punktus, išleidžia stebėjimo punktų žemėlapius ir aprašo vietovę.

8. Siekdamį įvertinti stebėjimo punkto tinkamumą fitosanitariniams tikrinimams atlikti, tarnybos pareigūnai vadovaujasi šiais kriterijais:

8.1. tikrinamas plotas turi būti pakankamai didelis, siekiant nustatyti stebėjimo punktą;

8.2. tikrinamame plote būtina teisingai nustatyti stebėjimo punktą, siekiant tinkamai atlikti veiksmus, nurodytus šio reikalavimų aprašo 10–13 punktuose;

8.3. jeigu reikia, pasirenka kitus stebėjimo punktus – vietas, kuriose yra didesnis kenksmingųjų organizmų paplitimo pavojus.

9. Stebėjimo punkte tarnybos pareigūnai privalo užrašyti meteorologinius duomenis – kritulių kiekį, oro temperatūrą, taip pat dirvožemio tipą ir stichinius meteorologinius reiškinius (pvz., sausrą, liūtį), kurie turi įtakos fitosanitariniams tikrinimams. Meteorologinius duomenis leidžiama paimti iš šalia stebėjimo punkto esančios meteorologinės stoties.

10. Kiekviename stebėjimo punkte tarnybos pareigūnai:

10.1. tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka atrenka augalus ar augalinius produktus;

10.2. atlieka tam tikrų augalų šeimininkų ar augalinių produktų fitosanitarinį tikrinimą. Esant būtinybei, tikrinami ir kiti augalai šeimininkai.

11. Tarnybos pareigūnai, kiekviename stebėjimo punkte atlikdami fitosanitarinį tikrinimą:

11.1. vizualiai apžiūri augalus, augalinius produktus ir su jais susijusius objektus dėl užsikrėtimo kenksmingaisiais organizmais. Vizualinė apžiūra atliekama tuo metu, kai kenksmingųjų organizmų požymių pasireiškimo tikimybė yra didžiausia;

11.2. esant įtarimui, kad augalai, augaliniai produktai gali būti užkrėsti kenksmingaisiais organizmais, ima ėminius laboratorinei ekspertizei.

12. Siekiant pritraukti tam tikrus kenksminguosius organizmus, stebėjimo punkte leidžiama naudoti gaudykles. Gaudyklių rūšys, skaičius, gaudymo būdai nustatomi atsižvelgiant į kenksmingojo organizmo biologiją.

13. Leidžiama šiame skyriuje nurodytus fitosanitarinio tikrinimo dėl Lietuvos Respublikos teritorijos ar jos dalies pripažinimo saugoma zona, atlikimo metodus taikyti kenksmingiesiems organizmams, kurie nėra išvardyti šio reikalavimų aprašo 7 punkte, jei yra techninės galimybės tam tikriems kenksmingiesiems organizmams nustatyti.

III. INFORMACIJOS TEIKIMAS EUROPOS KOMISIJAI IR EUROPOS KOMISIJOS VYKDOMA KONTROLĖ, SIEKIAM TIKRINIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORIJĄ AR JOS DALĮ PRIPAŽINTI SAUGOMA ZONA

14. Tarnybos pareigūnai, atlikę šio reikalavimų aprašo 2 skyriuje nurodytus fitosanitarinius tikrinimus, teikia prašymą Europos Komisijai dėl Lietuvos Respublikos teritorijos ar jos dalies pripažinimo saugoma zona. Tarnyba informuoja Europos Komisijos ekspertus apie fitosanitarinio tikrinimo atlikimo metu taikytus metodus ir fitosanitarinio tikrinimo eigą.

15. Šiame reikalavimų apraše nurodytą tarnybos atliekamą fitosanitarinį tikrinimą dėl Lietuvos Respublikos teritorijos ar jos dalies pripažinimo saugoma zona kontroliuoja Europos Komisijos paskirti ekspertai.

16. Tarnyba sudaro sąlygas Europos Komisijos paskirtiems ekspertams atlikti funkcijas.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17. Asmenys, pažeidę šio reikalavimų aprašo nuostatas, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio
ministro 2003 m. birželio 30 d.

įsakymu Nr. 3D-263

(Lietuvos Respublikos žemės ūkio
ministro 2010 m. spalio 8 d.

įsakymo Nr. 3D-903 redakcija)

TAM TIKRŲ AUGALŲ, AUGALINIŲ PRODUKTŲ IR SU JAIS SUSIJUSIŲ OBJEKTŲ VEŽIMO SAUGOMA ZONA REIKALAVIMŲ APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Tam tikrų augalų, augalinių produktų ir su jais susijusių objektų vežimo saugoma zona reikalavimų aprašas (toliau – reikalavimų aprašas) parengtas įgyvendinant 1993 m. birželio 24 d. Komisijos direktyvą 93/51/EEB, nustatančią tam tikrų augalų, augalinių produktų ar kitų objektų judėjimo per saugomas zonas, ir tokių augalų, augalinių produktų ar kitų objektų, kilusių ir judančių toje saugomoje zonoje, judėjimo taisykles (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 14 tomas, p. 400), 2000 m. gegužės 8 d. Tarybos direktyvą 2000/29/EB dėl apsaugos nuo augalams ir augaliniams produktams kenksmingų organizmų įvežimo į Bendriją ir išplitimo joje priemonių (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 29 tomas, p. 258) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2010 m. sausio 8 d. Komisijos direktyva 2010/1/ES (OL 2010 L 7, p. 17).

2. Šio reikalavimų aprašo tikslas – nustatyti tam tikrų augalų, augalinių produktų ir su jais susijusių objektų vežimo saugoma zona tvarką.

3. Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – tarnyba) kontroliuoja, kad fiziniai ir juridiniai asmenys (toliau – asmenys), vežantys saugoma zona augalus, augalinius produktus ir su jais susijusius objektus, laikytųsi šio reikalavimų aprašo nuostatų.

4. Šiame reikalavimų apraše vartojama sąvoka:

Saugoma zona – Europos Sąjungoje esanti teritorija, kurioje:

1) nėra aptiktas ar paplitęs vienas ar daugiau kenksmingųjų organizmų, rastų vienoje ar daugiau Europos Sąjungos vietų, nors čia yra palankios sąlygos jiems plisti ir vystytis;

2) esant palankioms ekologinėms sąlygoms, kai kuriose augalų rūšyse gali pradėti vystytis tam tikri kenksmingieji organizmai, nors jie nėra būdingi Europos Sąjungai arba joje nėra aptikti.

Kitos šiame reikalavimų apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos fitosanitarijos įstatyme (Žin., 1999, Nr. [113-3285](#); 2010, Nr. 12-559).

II. TAM TIKRŲ AUGALŲ, AUGALINIŲ PRODUKTŲ IR SU JAIS SUSIJUSIŲ OBJEKTŲ VEŽIMO SAUGOMA ZONA REIKALAVIMAI

5. Tarnyba leidžia fiziniams ir juridiniams asmenims vežti saugoma zona augalus, augalinius produktus ir su jais susijusius objektus, išvardytus Augalų, augalinių produktų ir kitų objektų, kuriems, prieš leidžiant juos įvežti į Europos Sąjungą ir Lietuvos Respubliką, turi būti taikomas augalų sveikatingumo patikrinimas (gamybos vietoje, jei jie kilę Europos Sąjungoje ar Lietuvos Respublikoje, prieš pradedant juos gabenti Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teritorijoje, ir kilmės šalyje arba siuntėjo šalyje, jei jie kilę ne Europos Sąjungoje ar Lietuvos Respublikoje), sąraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. 3D-264 (Žin., 2003, Nr. 81-3712; 2009, Nr. [34-1319](#)) 1 skyriaus 2 dalyje, kurie neatitinka saugomai zonai keliamų reikalavimų, jei:

5.1. nurodytųjų augalų, augalinių produktų ir su jais susijusių objektų pakuotė ar transporto priemonė yra švari, neužkrėsta tam tikrais kenksmingaisiais organizmais ir nėra kenksmingųjų

organizmų plitimo pavojaus;

5.2. augalai, augaliniai produktai ir su jais susiję objektai yra sandariai supakuojami. Transporto priemonės, kuriomis vežami augalai, augaliniai produktai ir su jais susiję objektai yra uždarnos. Saugoma zona augalai, augaliniai produktai ir su jais susiję objektai vežami uždarytose transporto priemonėse. Vežant nurodytuosius augalus, augalinius produktus ir su jais susijusius objektus turi būti laikomasi teisės aktų nustatytų fitosanitarijos reikalavimų, siekiant užtikrinti, kad nebus kenksmingųjų organizmų tam tikroje saugomoje zonoje paplitimo pavojaus, nepakis nurodytųjų augalų, augalinių produktų ir su jais susijusių objektų tapatumas. Veždami augalus, augalinius produktus ir su jais susijusius objektus fiziniai ir juridiniai asmenys privalo vykdyti tarnybos pareigūnų nurodytas fitosanitarijos priemones;

5.3. asmenys, vežantys nurodytuosius augalus, augalinius produktus ir su jais susijusius objektus privalo turėti lydimąjį dokumentą, kuriame nurodyta, kad augalai, augaliniai produktai ir su jais susiję objektai buvo išauginti ar pagaminti ne saugomoje zonoje ir vežami už saugomos zonos ribų.

5. Jeigu tarnybos pareigūnai nustato, jog asmenys nesilaiko šio reikalavimų aprašo nuostatų, naudoja Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytas fitosanitarijos priemones.

III. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

6. Asmenys, pažeidę šio reikalavimų aprašo nuostatas, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-272](#), 2005-05-16, Žin., 2005, Nr. 63-2245 (2005-05-19), i. k. 1052330ISAK003D-272

Dėl žemės ūkio ministro 2003 m. birželio 30 d. įsakymo Nr. 3D-263 "Dėl Augalo pasą ir saugomas zonas reglamentuojančių taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-903](#), 2010-10-08, Žin., 2010, Nr. 122-6214 (2010-10-14), i. k. 1102330ISAK003D-903

Dėl žemės ūkio ministro 2003 m. birželio 30 d. įsakymo Nr. 3D-263 "Dėl Augalo pasą ir saugomas zonas reglamentuojančių taisyklių patvirtinimo" pakeitimo